

Державний архів Запорізької області

не раніше 1861 р. -
1919 р.

Балабинське
(Петрівське-Строганове)
сільське управління,
с. Балабине
(с. Петрівське-Строганове)
Петрівської-Строганове
волості
Олександрівського повіту
Катеринославської губернії

Фонд № 284
ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1916-1919 рр.

Передмова

до опису № 1 фонду № 284 Балабинське (Петрівське-Строганове) сільське управління, с. Балабине (с. Петрівське-Строганове) Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії

1. Історія фондоутворювача

Сільські управління були утворені реформою видатного російського державного діяча П.Д. Кисельова (1838-1840 рр.) як органи самоуправління державних селян, після реформи 1861 р. – селян, звільнених з кріпацької залежності.

Точну дату створення Балабинського сільського управління не встановлено. У довіднику «Історія міст і сіл Української РСР. Запорізька область.» є інформація про заснування населеного пункту на початку 18 століття як запорізького зимівника.

Балабинське сільське управління було виконавчим органом Балабинського сільського сходу і підпорядковувалось Петрівсько-Строганівському волосному правлінню.

Сільський сход був розпорядчим органом сільської громади у справах переділу громадської землі, розподілу податків і повинностей, призначенні опікунів, вирішенні дрібних карних справ. На ньому також обиралися виборні на волосний сход та кандидати у волосні судді, сільське управління, яке складалося зі старости і посадових осіб: збирачів податків, суддів, сільських писарів, наглядачів школи, магазину, лікарні. Сільське управління, під наглядом волосного правління і урядових установ, фактично здійснювало функції адміністративно-поліцейського і господарського управління сільською громадою.

До обов'язків сільського старости входили: скликання та розпуск сільських сходів, винесення на обговорення питань про потреби сільської громади, виконання вироків сільського сходу, розпоряджень волосного правління, установ, що відали управлінням і поземельним облаштуванням селян, місцевої поліції та уряду; забезпечення своєчасного збирання грошових внесків та інших повинностей, стеження за порядком в училищах, лікарнях, інших громадських установах, що утримувалися за власний кошт. Староста також виконував функції поліцейського характеру: охорона громадського порядку, попередження потрав хліба, лісових пожеж і порубок, організація допомоги у надзвичайних ситуаціях (стихійні лиха, епідемії тощо), затримання волоцюг, втікачів та припровадження їх до місцевої поліції, у разі скоєння злочину – проведення попереднього слідства, затримання винуватця.

Балабинське сільське управління розташовувалося на території с. Балабине. Його діяльність розповсюджувалася на Балабинську сільську громаду.

Сільські управління ліквідовувались на підставі декрету Тимчасового робітничо-селянського уряду України «Про організацію влади на місцях» від 30 листопада 1918 р., але діяльність простежується до 1919 р.

2. Історія фонду

Документи Балабинського (Петрівського-Строганове) сільського управління, с. Балабине Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії поступили на зберігання до Державного архіву Запорізької області 16 липня 1928 р. і були включені до фонду № 91 «Петрівське-Строганове волосне правління». Вперше документи фонду були описані у 1938 р.: був складений рукописний опис № 1 на 100 (сто) справ за 1916-1923 рр.

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. № 16 1 (одна) справа за 1916 р. була передана до фонду № 207 «Балабине-Петрівський волосний комітет допомоги біженцям».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. № 17 8 (вісім) справ за 1918 р. були передані до фонду № 208 «Петрівська-Строганове волосна земська управа».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. № 8 46 (сорок шість) справ за 1921-1922 рр. були передані до фонду Р-384 «Балабине-Петрівський волосний виконавчий комітет Рад робітничих, селянських та червоноармійських депутатів с. Балабине, Балабинської волості Олександрівського повіту Олександрівської губернії».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. №9 3 (три) справи за 1921 р. були передані до фонду Р-1372 «Балабине-Петрівський волосний відділ праці с. Балабине, Балабинської волості Олександрівського повіту Олександрівської губернії».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. № 10 3 (три) справи за 1918 р. були передані до фонду Р-2115 «Петрівський-Строганове волосний земельний комітет Олександрівського повіту земельного комітету с. Петрівсько-Строганове Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. № 11 24 (двадцять чотири) справи за 1920-1921 рр. були передані до фонду Р-386 «Балабине-Петрівський волосний військово-революційний комітет с. Балабине, Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 18 жовтня 1948 р. 14 (чотирнадцять) справ за 1916-1918 рр. були передані до фонду № 210 «Петрівсько-Строганове волосна земська управа с. Петрівське-Строганове, Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 23 липня 1953 р. № 10 документи фонду № 91 «Балабинське (Петрівське-Строганове) сільське управління» у кількості 1 (однієї) справи були передані на таємне зберігання до фонду Р-2107

«Балабинське сільське управління с. Балабине Балабинської волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 7 червня 1958 р. № 121 документи фонду Р-2107 у складі 1 (однієї) справи були розсекречені і передані на загальне зберігання.

У ході складання анотованого реєстру описів фондів було виявлено 1 (одну) справу, що не стосується даного фонду, за актом від 13 травня 2008 р. № 19 її було передано до фонду № 284 «Балабинське (Петрівське-Строганове) сільське управління, с. Балабине (с. Петрівське-Строганове) Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Станом на 24.07.2012 у фонді № 284 «Балабинське (Петрівське-Строганове) сільське управління, с. Балабине (с. Петрівське-Строганове) Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії» нараховується 1 (одна) справа за 1916-1919 рр.

У фонді відклалися такі документи: постанови, розпорядження та циркуляри Генерального Секрета-ріату Української Народної Республіки, губернських старости та коменданта про скасування більшовицьких військово-революційних комітетів, повернення конфіскованого майна колишнім власникам, проведення державних закупівель надлишків зерна та фуражу, вилучення зброї у населення волості, встановлення державної варти. Листування з повітовою та волосною земськими управами, волосним земельним комітетом та товариствами з питань стягнення податків, встановлення орендних цін на землю, облік військово-реквізованого майна, збору пожертвувань та надання допомоги пораненим, біженцям і колишнім військовополоненим. Посімейні списки громадян призовного віку с. Мокре та с. Петрівське-Строганове.

Документи розташовані в описах у довільному порядку.

З метою покращення інформаційно-пошукового рівня проведено удосконалення опису № 1. У ході роботи:

- перескладений заголовок справи;
- уточнені крайні дати документів;
- перевірено кількість аркушів у справі;

Складено опис № 1 за 1916-1919 рр. на 2 (дві) справи, з № 1 по № 2. Останньою справою до опису приєднано перескладений опис.

До опису складено довідковий апарат:

- титульний аркуш;
- передмова

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

_____ О.Ю. Зінчик

Державний архів
Запорізької області

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву
Запорізької області

_____ О.С. Тедєєв
_____ 2012 р.

Фонд № 284

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
за 1916-1919 роки.

Балабинське (Петрівське-Строганове) сільське управління, с. Балабине
(с. Петрівське-Строганове) Петрівської-Строганове волості
Олександрівського повіту Катеринославської губернії

№№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількіст ь аркушів	Примі тки
1	2	3	4	5

1. Постанови, розпорядження та циркуляри Генерального Секретаріату Української Народної Республіки, губернських старости та коменданта про скасування більшовицьких військово-революційних комітетів, повернення конфіскованого майна колишнім власникам, проведення державних закупівель надлишків зерна та фуражу, вилучення зброї у населення волості, встановлення державної варти.

23 березня
1916-
21 липня
1919

261

Листування з повітовою та волосною земськими управами, волосним земельним комітетом та товариствами з питань стягнення податків, встановлення орендних цін на землю, облік військово-реквізованого майна, збору пожертвувань та надання допомоги пораненим, біженцям і колишнім військовополоненим.

Відомості про межі діляниць мирових суддів та судових приставів Олександрівського Судово-

---

Мирового Округу Катерино-
славської губернії.

Вироки сільських сходів с.
Мокре та с. Петровське-Строганове.

Статистичні відомості про
кількість населення, селянських
дворів, посівних площ.

Посімейні списки громадян
призовного віку с. Мокре та с.
Петрівське-Строганове.

2   Перескладений опис

1

В даний опис внесено 2 (дві) справи
з № 1 по № 2

Опис уклав _____ Є.С. Калітка

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату _____ О.Ю. Зінчик

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК

Державного архіву

Запорізької області

_____ № _____